

Dansk Center
for Organdonation

Årsplan 2022

Indholdsfortegnelse

Indledning	3
DCO's arbejdsgrundlag	3
Oversigt over DCO's aktiviteter i 2022	5
Indsamling af ny viden	5
Hospitalsrettet indsats – optimal anvendelse af donorpotentialet	5
Befolkningsrettet indsats	6
Detaljeret beskrivelse af DCO's planlagte opgaver og konkrete aktiviteter i 2022	8
1. Vidensindsamling	8
Anonymitet mellem pårørende til afdøde donorer og modtagerne af organerne	8
Etniske og religiøse minoriteters muligheder for at blive organdonorer	8
2. Faglig støtte til hospitalernes indsats for høj kvalitet i arbejdet med organdonation	9
Samarbejde på tværs af hospitalets afdelinger	9
De neurologiske afdelinger	9
Akutmodtagelserne/Traumecentret	9
Monitorering af donorpotentialet og donationsaktiviteten i intensivafdelinger	10
Monitorering af donorpotentialet på hele hospitalet	10
National Guideline for Organdonation	11
3. Udrykningsfunktionen – Faglig støtte til intensivafdelingerne i donationsforløb	12
4. Styrkelse af organisationen omkring donationsansvarlige nøglepersoner på intensivafdelingerne	13
5. Undervisning og kurser	15
Nationale kurser 2022	15
Udvikling og vedligeholdelse af undervisningsmaterialer	15
6. Pårørendeområdet	16
7. Kommunikation om organdonation efter cirkulatorisk død	17
Borgerrettet kommunikation	17
Kommunikation til og med hospitalerne	18
8. Befolkningsrettet oplysning om organdonation	18
En styrket indsats fra 2020-2022	18
Tilpasning og udvikling af information online	19
Oplysning via undervisningsmaterialer til ungdomsuddannelserne	19
Øvrige oplysningsaktiviteter i 2022	20
9. Aktiviteter i øvrigt	20

Indledning

Årsplanen beskriver de områder, som Dansk Center for Organdonation (DCO) ud fra sit arbejdsgrundlag og National Handlingsplan for Organdonation har planlagt at arbejde med i 2022 og frem. Sundheds- og Ældreministeriet får Årsplanen tilsendt sammen med eventuelle kommentarer fra styregruppen for DCO.

DCO's arbejdsgrundlag

Dansk Center for Organdonation skal medvirke til at optimere anvendelsen af donorpotentialet blandt afdøde donorer og sikre en høj kvalitet i plejen og behandlingen i donationsforløbet samt i omsorgen for de pårørende. Yderligere skal DCO bidrage til den befolkningsrettede oplysning om organdonation og transplantation.

DCO skal på den baggrund iværksætte initiativer, der kan:

- Sikre, at sundhedspersonalet og nøglepersonerne får den fornødne undervisning herunder deltagelse i EDHEP kurser o. lign.
- Få emnet organdonation ind i videre- og efteruddannelse på afdelingerne.
- Styrke nøglepersonfunktionen på hospitalerne.
- Udvikle undervisning på området, herunder f. eks simulationstræning, e-læring el. lign., som kan anvendes ved specialiseret undervisning og træning.
- Indsamle og generere viden på området.
- Sikre en høj kvalitet i arbejdet med organdonation, herunder at der sker en løbende monitorering via Organdonationsdatabasen, udbredelse af best practice o. lign.
- Sikre, at intensivafdelinger kan få hjælp fra erfarne læger og sygeplejersker til at løse opgaverne i organdonationsforløbet ved etablering af en udrykningsfunktion, og at der foreligger retningslinjer for dette arbejde.
- Sikre, at der udvikles og gennemføres en årlig national organdonationsdag.
- Sikre, at der udvikles og vedligeholdes et forum på nettet for pårørende til afdøde donorer.
- Sikre, at der er tilgængelig folkelig oplysning om organdonation og transplantation via nettet og sociale medier.
- Medvirke til at skabe rammer for at inddrage organtransplanterede personer, sundhedspersoner og andre med viden og erfaring på området i den folkelige oplysningsindsats.

DCO følger og bidrager til indsatserne på hospitalerne, som kan medvirke til at anvende donorpotentialet optimalt.

De konkrete initiativer i årsplanen ligger inden for de strategiske fokusområder, som i 2016 blev fastlagt i DCO's styregruppe i forlængelse af anbefalingerne fra Sundhedsstyrelsen til hospitalerne om at sikre:

- Monitorering på hele hospitalet af, om der er patienter som dør som følge af skader i hjernen uden, at muligheden for organdonation er undersøgt som et supplement til monitoreringen via Organdonationsdatabasen, som monitorere alle dødsfald i intensivafdelingerne.
- At akutmodtagelserne og de neurologiske afdelinger prioriterer at visitere patienter med risiko for at hjernedø til intensivafdelingen
- At intensivafdelingerne prioriterer at skabe kapacitet til behandling af potentielle donorer

- At Intensivafdelingerne følger best practice for organdonation, og har taget kontakt til transplantationscentret om donoregnetted og registreringer i Organdonorregistret inden livsforlængende behandling afsluttes samt at samtalerne med pårørende varetages af særligt kvalificeret personale.

Årsplanen indeholder i det følgende først en oversigt over DCO's planlagte opgaver i 2022. Herefter følger en mere detaljeret beskrivelse af de planlagte opgaver og konkrete aktiviteter.

Oversigt over DCO's aktiviteter i 2022

Indsamling af ny viden

Anonymitet mellem pårørende til afdøde donorer og modtagerne af organerne samt etniske og religiøse minoriteters muligheder for at blive organdonorer er områder, som bl.a. internationale studier viser er aktuelle og vigtige områder. Vi mangler viden og indsigter i danske forhold. DCO vil derfor påbegynde en afdækning af disse to områder.

Flere organer fra afdøde til transplantation gennem donation efter kriterierne for cirkulatorisk død (DCD)

Indførelse af DCD indebærer, at der skal udvikles og implementeres nye procedurer og arbejdsgange på hospitalerne. Det kræver et stort forberedende arbejde både i de medvirkende intensivafdelinger og i de transplanterende og understøttende afdelinger. DCO skal i forbindelse hermed varetage og koordinere en række nationale udviklingsopgaver. DCO's solide organisation, viden og omfattende erfaring vil herudover være et naturligt afsæt for at udvikle og medvirke i varetagelsen af de kommunikative opgaver om DCD i forhold til sundhedspersonalet og befolkningen. Disse udviklingsopgaver er nærmere beskrevet under hvert indsatsområde i den detaljerede gennemgang af DCO's aktiviteter.

Hospitalsrettet indsats – optimal anvendelse af donorpotentialet

Samarbejde på tværs af hospitalets afdelinger

DCO's indsats for høj kvalitet i hospitalernes arbejde med organdonation omfatter ud over intensivafdelingerne også akutmodtagelser, neurologiske afdelinger og øvrige afdelinger, hvor der kan gøres en indsats for at identificere og anvende et donorpotentiale. DCO samarbejder med hospitalerne om at fastholde fokus på, at samarbejdet om organdonation, på tværs af de relevante afdelinger på det enkelte hospital, skal udvikles og understøttes. Flere universitetshospitaler har i den forbindelse implementeret fælles retningslinjer og opbygget et hospitalsbaseret forum for området. DCO medvirker til at udbrede viden og erfaringer herfra.

Herudover har DCO sammen med hospitalerne fokus på, at patienter med potentielt dødelige skader i hjernen visiteres til intensivafdelingen, herunder arbejdes i:

- Præhospitalet og akutmodtagelserne i forhold til udvikling af undervisning i relevante elementer inden for organdonation blandt ambulancereddere, paramedicinere, akutsygeplejersker, akutmedicinere og anæstesisygeplejersker, som skal implementeres i deres eksisterende uddannelser.
- De neurologiske afdelinger og neurologerne i forhold til opmærksomhed på potentielle donorer og deltagelse i grundkursus i organdonation.
- De intensive afdelinger i forhold til at følge op på, at best practice for organdonation følges og fortsat monitorering af donorpotentialet og gennemførelse af organdonation i alle relevante tilfælde.

Monitorering af og opfølgning på donationsaktiviteten og donorpotentialet på hospitalerne

DCO leverer data vedrørende donationsaktiviteten i intensivafdelingerne gennem driften af den kliniske kvalitetsdatabase Organdonationsdatabasen. Centret arbejder herudover sammen med

hospitalet om den fortsatte udvikling af monitorering på øvrige afdelinger på hospitalet med henblik på, at identificere et eventuelt overset donorpotentiale samt komme med anbefalinger til initiativer, som kan sikre at potentielle donorer overflyttes til intensivafdelingen.

National Guideline for Organdonation

National Guideline for organdonation er et praktisk hjælpeværktøj til læger og sygeplejersker på intensivafdelingerne, samt til operations- og anæstesipersonale. Guidelinen er med til at sikre en ensartet og høj kvalitet i organdonationsforløbene og at best practice for organdonation følges. DCO sikrer at indholdet er opdateret og at systemløsningen er tidssvarende og brugervenlig.

Faglig støtte i alle donationsforløb fra udrykningssygeplejerske

DCO samarbejder med de neurointensive og neurokirurgiske afdelinger om fortsat at sikre faglig støtte til donationsforløb i intensivafdelingerne gennem en robust og velfungerende udrykningsfunktion. Sigtet med funktionen er, at det er erfarne læger og sygeplejersker med særlige kompetencer på området, som medvirker i donationsforløbet. Det må ikke være en hindring for at indlede et donationsforløb, at intensivafdelingen ikke selv har disse ressourcer.

Intensivafdelingernes donationsansvarlige nøglepersoner

Alle intensivafdelinger har udpeget én læge og én sygeplejerske til at varetage funktionen som donationsansvarlig nøgleperson. Nøglepersonerne arbejder efter DCO's fælles nationale funktionsbeskrivelse. DCO vil yderligere styrke nøglepersonernes kompetenceudvikling og vidensdeling på nationalt niveau. DCO understøtter de donationsansvarlige nøglepersoner og afdelingsleders målrettede indsatser gennem en medfinansiering på op til 20.000 kr. pr. afdeling eller afsnit, som kan søges til konkrete aktiviteter.

Undervisning af læger og sygeplejersker

DCO tilbyder målrettede undervisningstilbud til læger og sygeplejersker, som er involveret i organdonation på hospitalet, herunder nationale grundkurser og specialistkurser målrettet læger og sygeplejersker i intensivafdelingerne, læger i de neurologiske afdelinger og operationssygeplejersker, som kan blive involveret i donoroperationen. Undervisningsmaterialerne bliver løbende opdateret og suppleret med nye undervisningsfilm, som gøres tilgængelige på organdonation.dk.

Pårørendeområdet

Best practice for, hvordan personalet tager hånd om pårørende til afdøde organdonorer, mens de pårørende er på hospitalet, er beskrevet og fremgår af National Guideline for Organdonation. Efter de pårørende har forladt hospitalet, er der tilbud fra hospitalet om en opfølgende samtale med den afdeling, hvor afdøde var organdonor. DCO har etableret et pårørendeforum på nettet og et tilbud om at deltage i en pårørendedag, hvor det er muligt at få informationer og komme i dialog med andre, som har været pårørende i et donationsforløb.

Befolkningsrettet indsats

Det overordnede mål med DCOs befolkningsrettede indsats er, at så mange danskere som muligt, tager stilling til organdonation på et oplyst grundlag og tilkendegiver deres beslutning.

For at øge muligheden for at oplysningsindsatsen fører til, at flere danskere tager stilling, skal indsatsen i endnu højere grad have en effekt på de befolkningsgrupper, som endnu ikke har taget stilling pga. enten tvivl, manglende initiativ eller praktiske årsager.

En særlig styrket oplysningsindsats om organdonation i 2020-2022 til borgerne og hospitalspersonalet

Den befolkningsrettede oplysning om organdonation har fra 2019 fået en ny målgruppe blandt de 15-17-årige og der er indført mulighed for at give tilladelse til transplantationsrelateret forskning i forbindelse med organdonation. Herudover forventes, at universitetshospitalerne i løbet af 2022 begynder at praktisere donation efter cirkulatorisk død (DCD).

Dansk Center for Organdonation vil i den styrkede informationsindsats om organdonation, herunder DCD, have fokus på at skabe en vidensbaseret, langsigtet og løbende proces, hvor de forskellige målgrupper adresseres på forskellige tidspunkter og med forskellige midler.

Oplysning via undervisningsmaterialer til ungdomsuddannelserne

DCO udvikler undervisningsmaterialer om organdonation til de gymnasiale og erhvervsfaglige ungdomsuddannelser. Målet er, at unge danskere bliver rustet til at deltage i den offentlige samtale, selv kan tage stilling og tage den vigtige samtale med deres familier om organdonation. Undervisningsmaterialet målrettet de gymnasiale ungdomsuddannelser vil blive udgivet primo 2022 og være frit tilgængeligt online på forlaget Systime, hvor lærere og elever er vant til at finde deres undervisningsmaterialer.

Særlig befolkningsrettet oplysningsindsats om organdonation og DCD

I forbindelse med udsendelse af de nationale anbefalingerne fra Sundhedsstyrelsen og en offentlig høring skal oplysningsindsatsen være med til at understøtte den offentlige debat om organdonation og DCD. Et fokus i denne oplysningsindsats vil være at henvise borgerne til organdonor.dk, hvor man kan få mere viden om organdonation på en nem og tilgængelig måde. DCO samarbejder og koordinerer den særlige oplysningsindsats med Sundhedsstyrelsen.

Kommunikation om organdonation og DCD til hospitalspersonalet

DCO har i 2021 undersøgt hospitalspersonalets viden om og holdning til DCD og herunder også afdækket, hvilke behov der er for oplysning om organdonation og DCD. Indsigter herfra vil danne grundlag for informations- og undervisningsindsatsen til hospitalspersonalet. Målet for indsatsen i 2022 og frem er at sikre et tilstrækkeligt vidensniveau blandt sundhedspersonalet generelt, så fejlinformation om organdonation og DCD kan undgås.

Borgerhenvendelser på mail og telefon

DCO besvarer løbende spørgsmål om organdonation fra borgerne via mail og telefon. Samtidig følges opslag på DCO's facebookside. Spørgsmål, som stilles der eller opslag, som afspejler eventuelle misforståelser, adresseres med det samme.

Organdonationsdagen

Organdonationsdagen er en årlig tilbagevendende anledning, hvor både sundhedsvæsenet, politikere, medier og befolkning får mulighed for at forholde sig til organdonation. DCO koordinerer den nationale organdonationsdag, som altid afholdes den 2. lørdag i oktober, hvor også den fælles europæiske organdonationsdag afholdes. Der gennemføres aktiviteter af forskellige arrangører fra hospitalerne, patientforeninger og andre frivillige kræfter i hele ugen op til dagen, som i 2022 er d. 8. oktober.

Samarbejde om oplysning om organdonation

DCO vil fortsat samarbejde om indsatsen i oplysningsarbejdet med repræsentanter fra patientforeninger, Sundhedsstyrelsen, Sundhedsdatastyrelsen, Sundhed.dk m.fl. Dette samarbejde er formaliseret i DCO's Udvalg vedr. oplysning om organdonation. Udvalget mødes min. to gange om året.

Detaljeret beskrivelse af DCO's planlagte opgaver og konkrete aktiviteter i 2022

1. Vidensindsamling

DCO vil i 2022 påbegynde afdækning af to områder, som vi ved fra bl.a. internationale studier er aktuelle og vigtige områder, og hvor vi mangler viden og indsigt i danske forhold.

Anonymitet mellem pårørende til afdøde donorer og modtagerne af organerne

I Danmark er det besluttet, at organdonation og transplantation fra afdøde forgår anonymt, bl.a. fordi vi har bestemmelserne om sundhedspersonalets tavshedspligt og videregivelse af personhenførbare helbredsoplysninger i Sundhedsloven. Det hænder oftere og oftere, at anonymiteten bliver brudt, bevidst eller ubevidst, via medieverdenen og sociale medier, og det kolliderer med hospitalernes indsats for at sikre anonymitet mellem giver og modtager.

Emnet anonymitet dukker fra tid til anden op i medierne, ofte efterfulgt af en politisk bevågenhed og en mængde af ubesvarede spørgsmål som f.eks., skal det være muligt at bryde anonymiteten i Danmark? – bør det være en mulighed under en rammesat kontrakt. Hvad ønsker de transplanterede og de pårørende til afdøde organdonorer? - hvad kan hospitalerne gøre for i højere grad at sikre, at anonymiteten ikke brydes? Hvad kan medierne gøre? Skal retten til anonymitet respekteres?

På hospitalerne er der udviklet forskellige arbejdsgange for at sikre anonymitet af hensyn til både modtagere og pårørende til afdøde donorer, dog med mulighed for at kunne videregive enkelte oplysninger i anonymiseret form. Der findes dog ikke en samlet beskrivelse af den nuværende praksis.

Litteraturen viser, at i nogle lande er det muligt at bryde anonymiteten, og der er behov for at få et overblik over, hvordan dette foregår samt erfaringer med denne praksis.

Med dette projekt ønsker DCO at afdække området med henblik på at få beskrevet nuværende praksis i Danmark og få undersøgt internationale erfaringer. Beskrivelsen skal danne afsæt for anbefalinger for området.

Etniske og religiøse minoriteters muligheder for at blive organdonorer.

Pr. 1. juli 2021 er der i alt 825.080 indvandrere og efterkommere i Danmark, hvilket svarer til 14,1% af den samlede befolkning. I international forskning er det påvist, at etniske og religiøse minoriteter i vestlige lande oplever andre barrierer i forhold til stillingtagen til organdonation end majoritetsbefolkningen og at mange grupper donerer mindre hyppigt.

Situationen i Danmark er ikke belyst systematisk. Med dette projekt ønsker DCO at afdække praksis i udvalgte lande og i Danmark. Afdækningen skal danne afsæt for anbefalinger både til den hospitalsrettede indsats fx vedr. personalets kommunikation med pårørende såvel som det befolkningsrettede oplysningsarbejde.

Projektbeskrivelse for begge projektet færdiggøres i 2022. Det forventes, at resultater og eventuelle anbefalinger vil foreligge ved udgangen af 2023.

2. Faglig støtte til hospitalernes indsats for høj kvalitet i arbejdet med organdonation

Samarbejde på tværs af hospitalets afdelinger

DCO's indsats for høj kvalitet i hospitalernes arbejde med organdonation omfatter ud over intensivafdelingerne også akutmodtagelser, neurologiske afdelinger og øvrige afdelinger, hvor der kan gøres en indsats for at identificere og anvende et donorpotentiale. DCO samarbejder med hospitalerne om at fastholde fokus på at organdonation også skal udvikles og understøttes på tværs af de relevante afdelinger på det enkelte hospital. Flere universitetshospitaler har i den forbindelse implementeret tværgående retningslinjer og opbygget et hospitalsbaseret forum for området. DCO medvirker til at udbrede viden og erfaringer herfra.

De neurologiske afdelinger

DCO vil fortsætte samarbejdet med de neurologiske afdelinger om donordetektion og neurologernes varetagelse af hjernedødsdiagnosticering og samtaler med pårørende om hjernedød og organdonation. Afdelingerne motiveres fortsat til at udpege en ressource-/kontaktperson til DCO på området. Der afholdes i 2022 grundkursus i organdonation skræddersyet til neurologer.

Akutmodtagelserne/Traumecentret

DCO har sammen med repræsentanter fra landets akutmodtagelser og Rigshospitalets Traumecenter i 2019 anbefalet 10 initiativer, som kan styrke overflytning af patienter til intensivafdelingen med henblik på vurdering af behandlingsmuligheder.

Som et led i gennemførelsen af disse initiativer har alle akutmodtagelser udpeget mindst én ressourceperson på området for organdonation.

Herudover har to af initiativerne fokus på undervisning af akutmedicinerne og undervisning af personalet i akutafdelingen.

Sundhedsstyrelsen udgav i 2020 en rapport vedr. udvikling på akutområdet de næste 10 år. Heraf fremgår, at paramedicinere tildes et større ansvar i præhospitalet og at der er fokus på uddannelse af akutsygeplejersker og akutmedicinere.

Aktiviteter i 2022

DCO vil i 2022 i samarbejde med uddannelsesudvalg for ambulancereddere, paramedicinere, akutsygeplejersker, akutmedicinere og anæstesisygeplejersker afdække mulighederne for at implementere relevante dele af organdonationsundervisningen i de enkelte uddannelser på et differentieret fagligt niveau og herunder påbegynde udvikling af undervisningsmateriale i emnet i samarbejde med relevante fagpersoner, specialeudvalg mv.

Målet er, at alle sundhedsprofessionelle i præhospitalet og akutafdelingen får øget viden om og opmærksomhed på kriterierne for at blive organdonor og om organiseringen på området, så relevante patienter indbringes intuberet til hospitalet og overflyttes til en intensivafdeling.

Monitorering af donorpotentialet og donationsaktiviteten i intensivafdelinger

DCO varetager driften af den kliniske kvalitetsdatabase Organdonationsdatabasen. DCO følger herigennem donationsaktiviteten i intensivafdelingerne i tæt samarbejde med afdelingernes donationsansvarlige nøglepersoner og ledelse.

Intensivafdelingerne indberetter data vedr. alle dødsfald i afdelingen i hospitalernes patientadministrative systemer. Disse data indgår sammen med en række eksisterende data i Organdonationsdatabasen. Databasen har tilknyttet en styregruppe, som ud over DCO består af repræsentanter fra de relevante videnskabelige og faglige selskaber, samt repræsentanter fra regionerne og Regionernes Kliniske Kvalitetsudviklingsprogram, som også leverer de kliniske epidemiologiske/biostatistiske beregninger og kommentarer til årsrapporteringen.

DCO følger intensivafdelingernes kvalitetsarbejde tæt, og mødes en gang om året med ledelsen og de donationsansvarlige nøglepersoner. I de senere år er opfølgningen på kvalitetsarbejdet udvidet til også at omfatte flere af de øvrige involverede afdelinger på hospitalet, så der på disse møder også er skabt et forum for samarbejde og fokus på organdonation på tværs af hospitalet

Aktivitet i 2022

I foråret 2022 udarbejdes årsrapport 2021. Rapporten udsendes til alle relevante aktører på området i slutningen af 2022.

Som de øvrige kliniske kvalitetsdatabaser er Organdonationsdatabasen nu omlagt til Landspatientregistret version 3.0 (LPR3). I forbindelse med omlægningen burde alle intensivafdelinger nu have adgang til egne indberetninger via Ledelses-Informationssystemet (LIS). Det har dog vist sig, at ikke alle data er mulige at fremsøge. DCO har derfor i 2021 i samarbejde med Regionernes Kliniske Kvalitetsudviklingsprogram påbegyndt et arbejde med at sikre en arbejdsgang, der kan gøre det muligt for de donationsansvarlige nøglepersoner løbende at følge samtlige data i LIS systemet. Dette arbejde fortsætter i 2022.

Udviklingsopgaver i forbindelse med DCD

Ved indførelse af DCD skal data vedrørende DCD-donorere indberettes til DCO og behandles sundhedsfagligt af Organdonationsdatabasens styregruppe. Til brug for denne registrering skal DCO i samarbejde med Organdonationsdatabasens styregruppe:

- Beskrive omfanget af data, der skal registreres.
- Udvikle det registreringsark, som skal anvendes ved potentielle DCD-donorere.
- Fastlægge procedurer for indberetninger fra de fire universitetshospitaler.

Monitorering af donorpotentialet på hele hospitalet

DCO vil fortsat følge og understøtte hospitalernes / regionernes indsats på det enkelte hospital i forhold til at monitorere, om der er patienter, som afgår ved døden på hospitalet som følge af en hjernelæsion, uden der er taget stilling til, om organdonation er en mulighed. Denne dataindsamling er et supplement til monitoreringen via Organdonationsdatabasen.

DCO, Odense Universitetshospital, Aarhus Universitetshospital, Aalborg Universitetshospital og Rigshospitalet samarbejder om at sikre, at hospitalerne indsamler ensartede data uanset, hvilke registreringssystemer hospitalerne har mulighed for at anvende. De donationsansvarlige læger i DCO koordinerer indsatsen omkring hospitalsmonitoreringen på de fælles møder i DCO. Denne monitorering fortsætter i 2022 og det forventes at alle regionshospitaler med mindst ét intensivafsnit inddrages i monitoreringen.

National Guideline for Organdonation

DCO har i samarbejde med en tværfaglig, national arbejdsgruppe udarbejdet National Guideline. Guidelinen er et praktisk hjælpeværktøj til læger og sygeplejersker på intensivafdelingerne, samt til operations- og anæstesipersonale, og anvendes i alle donationsforløb. Guidelinen er tilgængelig i en web-version og som app. Guidelinen følger kronologien i et donationsforløb og giver sundhedspersonalet et overblik over særlige opmærksomhedspunkter, mulighed for at være på forkant samt konkrete handlingsanvisninger til direkte anvendelse i forløbene. Guidelinen indeholder alle de dokumenter, der er brug for i et donationsforløb, og understøtter dermed en ensartet, høj kvalitet i pleje og behandling af organdonorer samt i omsorgen for pårørende på alle landets hospitaler.

National Guideline vedligeholdes, supporteres og opdateres af DCO. Der er behov for, at systemløsningen og designet gennemgås. Dette med henblik på at afdække behov for opdateringer, så National Guideline fortsat er en tidsvarende løsning med en høj grad af brugervenlighed for sundhedspersonalet. Løsningen skal tydeligt formidle flow og opdaterede handlingsanvisninger til de komplekse situationer, der er i et organdonationsforløb.

Aktiviteter i 2022

- Målgrupperne for guidelinen afdækkes med henblik på at undersøge om National Guideline skal målrettes hospitalspersonale ud over læger og sygeplejersker på intensivafdelingerne og operations og anæstesiaafdelingerne, så det tværgående arbejde på hospitalerne også kan understøttes i guidelinen.
- Det undersøges, hvilke muligheder der er for at opdatere guidelinen til en moderne løsning, der baserer sig på en nutidig systemløsning, således at redigering af guidelinens indhold kan foregå brugervenligt og sikkert.
- Det undersøges herunder, om der skal udvikles en samlet systemløsning for National Guideline for Organdonation og DCO's to hjemmesider: organdonation.dk, som er målrettet de sundhedsprofessionelle og organdonor.dk målrettet befolkningen.
- Det undersøges, om der er behov for et nyt design med det sigte at styrke brugervenligheden for målgruppen, herunder om læring og formidling af guidelinens indhold vil kunne understøttes af multimedier som lyd, video og andre læringselementer.

Udviklingsopgaver i forbindelse med DCD

Donation efter cirkulatorisk død i Danmark, skal have samme høje kvalitet i plejen og behandlingen, som ved et donationsforløb efter hjernedød. En grundig gennemgang af samtlige eksisterende vejledninger, instrukser o.l., der indgår i National Guideline for Organdonation, skal vise, hvor der er behov for at udvikle nye vejledninger og hvor der skal suppleres i de eksisterende. Sundhedsstyrelsens Nationale Anbefalinger for DCD i Danmark skal ligeledes indarbejdes i National Guideline.

I 2021 gennemførte DCO en spørgeskemaundersøgelse på Rigshospitalet og de tre universitetshospitaler i Aalborg, Aarhus og Odense af de sundhedsprofessionelles holdninger og viden om DCD. De opmærksomhedspunkter, der har vist sig i undersøgelsen, bliver bearbejdet og anvendt som et af grundlagene for implementeringsarbejdet for DCD, og for de indsatsområder der er i forbindelse med et donationsforløb efter cirkulatorisk død.

DCO vil løbende og når der er gjort tilstrækkelige erfaringer:

- Kortlægge behovet for nye vejledninger og lign. f.eks. om, hvordan man kommunikerer med pårørende om muligheden for DCD og kliniske retningslinjer.

- Udvikle, implementere og opdatere vejledninger, instrukser m.m. i samarbejde med relevante klinikere fra hospitalerne og på baggrund af internationale erfaringer med DCD.

Herudover vil der blive behov for løbende evaluering og indsamling af viden og undersøgelser på minimum følgende områder:

- Den kliniske behandling af donor, herunder de donationsforberedende indgreb før behandlingsophør.
- Erfaringer fra pårørende til DCD donorer, bl.a. i forhold til hvordan de oplever beslutningsprocessen, det efterfølgende afskedsforløb, og når organdonation ikke kan gennemføres.
- Erfaringer fra læger og sygeplejersker på intensivafdelingerne og transplantationsafdelingerne der deltager i DCD.

3. Udrykningsfunktionen – Faglig støtte til intensivafdelingerne i donationsforløb

Udrykningsfunktionen er organiseret med speciallæger og neurointensivsygeplejersker fra de fire neurointensive / neurokirurgiske afdelinger. Disse står til rådighed i et frivilligt beredskab for udkald til donationsforløb. Sigtet med funktionen er, at det er erfarne læger og sygeplejersker med særlige kompetencer på området, som medvirker i donationsforløbet.

Endvidere må det ikke være en hindring for at indlede et donationsforløb, at intensivafdelingen ikke selv har disse ressourcer. Funktionen omfatter sygeplejerskebistand til donorpleje og behandling, samt samtaler med og støtte i øvrigt til de pårørende. Når transplantationscentret har accepteret den potentielle donor og der er kliniske tegn på at hjernedøden vil indtræde, er det målet i alle tilfælde at udsende en sygeplejerske fra udrykningsfunktionen til afdelingen.

I ganske få tilfælde årligt har regionshospitaler uden tilstedeværelse af neurologer behov for speciallægebistand bl.a. til hjernedødsdiagnosticering og samtaler med pårørende om hjernedød og organdonation. Funktionen omfatter også udkald af neurokirurger til disse donationsforløb.

DCO arbejder tæt sammen med de fire afdelinger, hvor de neurointensive patienter primært er indlagt, om udrykningsfunktionen. Der arbejdes vedvarende på at sikre en robust funktion, så der altid deltager en udrykningssygeplejerske i donationsforløb i egen afdeling samt i de øvrige intensivafdelinger på regionshospitalerne eller på universitetshospitalerne og at udrykningssygeplejersken er til stede på det rigtige tidspunkt i forløbet, jf. best practice for organdonation.

Udrykningssygeplejerskernes særlige kompetencer inden for området vedligeholdes og udvikles bl.a. ved kompetenceudvikling faciliteret både af DCO og af de neurointensive afdelinger samt ved vidensdeling udrykningssygeplejerskerne imellem.

Udrykningssygeplejerskernes deltagelse i samtalerne er beskrevet som best practice for organdonation. Centret indsamler i samarbejde med de fire afdelinger, hvor de neurointensive patienter primært er indlagt, de nødvendige data for at følge udviklingen i kvaliteten på dette område. Herudover følger styregruppen for Organdonationsdatabasen, som et led i at opnå standarden for databasens indikator 2 vedr. afslag fra pårørende, hvor ofte udrykningssygeplejerskerne deltager i samtalerne om organdonation i de fire afdelinger, som har den største andel af donorerne

Aktiviteter i 2022

- Opfølgning på den eksisterende ordning med tilkald af specialuddannet intensivsygeplejerske fra udrykningsfunktionen i samarbejde med de fire neurointensive afdelinger med særligt fokus på, at udrykningssygeplejersken er til stede i afdelingerne på det rigtige tidspunkt jf. best practice og opdatering af retningslinjerne for ordningen.
- Dokumentation af de enkelte udkald samt opfølgning på hvert forløb med henblik på fortsat kvalitetsudvikling af udrykningsfunktionen, herunder indsamling af data for udrykningssygeplejerskerne deltagelse i samtalerne med pårørende om organdonation.
- Der vil fortsat være fokus på undervisning og vidensdeling for sygeplejersker i udrykningsfunktionen. Dette sker løbende lokalt i de neurointensive afsnit/afdelinger samt på en årlig national temadag for udrykningssygeplejersker afholdt af DCO.
- Området styrkes yderligere i 2022 ved, at DCO faciliterer en systematisk og løbende national erfaringsudveksling baseret på dokumentation fra de enkelte udkald.
- I 2022 gøres introduktionsprogrammet for nye udrykningssygeplejersker i funktionen nationalt. Sigtet er at understøtte den ensartede høje kvalitet i funktionen.

Udviklingsopgaver i forbindelse med DCD

Læger og sygeplejersker skal klædes på til at varetage de kliniske såvel som de omsorgsmæssige og kommunikative opgaver, der forestår i forbindelse med et DCD forløb. I Danmark har vi en velfungerende udrykningsfunktion bestående af specialuddannede intensivsygeplejersker, med stor erfaring i organdonationsforløb. En mindre gruppe af disse vil, inden indførelse af DCD i Danmark, være påbegyndt et kompetenceudviklingsforløb, der forbereder udrykningssygeplejerskerne på at yde den nødvendige faglige støtte i og gøre sig erfaringer fra disse forløb. Denne uddannelse skal ske i samarbejde med de universitetshospitaler, som indfører DCD i første omgang og med inddragelse af den viden, der er indhentet fra det internationale donations- og transplantationsmiljø. DCO vil:

- Udvikle og organisere funktionen, så udrykningssygeplejerskerne kan varetage opgaverne i DCD forløb på samme høje faglige niveau som i de øvrige donationsforløb.
- Udvikle og vedligeholde konkret undervisningsmateriale og understøtte undervisning.

4. Styrkelse af organisationen omkring donationsansvarlige nøglepersoner på intensivafdelingerne

Specialevejledningen for anæstesiologi angiver, at intensivafdelingerne udpeger donationsansvarlige nøglepersoner. Det fremgår, at nøglepersonerne skal være med til at sikre, at potentielle donorer håndteres bedst muligt, ligesom hospitalet bør sikre det nødvendige beredskab til at foretage donationsrelaterede procedurer, herunder neurologiske og kardiologiske vurderinger, samt relevante radiologiske undersøgelser.

Alle intensivafdelingerne har udpeget én læge og én sygeplejerske som donationsansvarlig nøgleperson. Disse arbejder efter DCO's fælles nationale funktionsbeskrivelse, som DCO løbende opdaterer i forhold til udviklingen af nøglepersonernes ansvarsområder. Uddannelse og netværksmøde for de donationsansvarlige nøglepersoner foregår på Dansk Center for Organdonations årsmøde.

Herudover er der på flere hospitaler etableret ressourcegrupper, hvor øvrigt intensivpersonale samt anæstesi- og operationspersonale med særlig interesse for organdonation også indgår.

I alt er der ultimo 2021 udpeget 103 læger og sygeplejersker som donationsansvarlige nøglepersoner.

Som led i de donationsansvarlige nøglepersoners kompetencevedligehold og -udvikling afholder Dansk Center for Organdonation årsmøde. Årsmødet har karakter af et videns- og netværksmøde, hvor formålet er at uddanne, inspirere og levere den nyeste viden på området til de læger og sygeplejersker, som arbejder med organdonation.

DCO har i 2021 afdækket kommunikationskanaler vedrørende organdonation på landets hospitaler. Denne afdækning viste, at nøglepersonerne har en helt central rolle i at formidle viden om organdonation. Med afsæt heri vil DCO i 2022 yderligere styrke de donationsansvarlige nøglepersoners kompetencer til at varetage deres ansvarsområder ved i højere grad at sikre en individualiseret og formaliseret introduktion af de nyudpegede nøglepersoner. Herudover afdækkes også behov for kompetenceløft blandt de erfarne donationsansvarlige nøglepersoner.

Til at styrke de donationsansvarlige nøglepersoners og afdelingsledelsers målrettede indsatser kan afdelingerne søge om en medfinansiering på op til 20.000 kr. pr. afdeling eller afsnit til konkrete formål. Der afsættes en pulje på 450.000 kr. i DCO's driftsbudget til formålet. Det er en forudsætning for medfinansiering, at kravene i nøglepersonsordningen er opfyldt, herunder at der indsendes en årlig afrapportering om afdelingens gennemførte aktiviteter og fremtidige fokusområder. Det nuværende inspirationskatalog, hvor nøglepersonerne kan hente inspiration til aktiviteter og arrangementer, revideres med henblik på at medfinansieringen anvendes aktivt af afdelingerne.

Aktiviteter i 2022

- Udvikling og implementering af en formaliseret og differentieret introduktionsindsats til nyudpegede donationsansvarlige nøglepersoner.
- Afdækning af behov for kompetenceløft af erfarne nøglepersoner.
- Bearbejdning af afdelingernes aktivitetsrapport for 2021, som indsendes til DCO senest 1. februar 2022.
- Behandling af ansøgninger om medfinansiering fra intensivafdelingerne.
- Årsmøde for de donationsansvarlige nøglepersoner og ledelser 19. – 20. januar 2022.

Udviklingsopgaver i forbindelse med DCD

I takt med at DCD bliver implementeret og gennemført på flere af landets hospitaler, skal de donationsansvarlige nøglepersoner i kraft af deres funktion, have en detaljeret viden og indsigt i DCD forløb. De skal medvirke til at de lokale procedurer, vejledninger m.v. er udarbejdet, opdateret og følges. Ydermere skal de medvirke til at det involverede personale får de nødvendige undervisningstilbud jf. den nationale funktionsbeskrivelse. DCO vil:

- Tilpasse den nationale funktionsbeskrivelse for de donationsansvarlige nøglepersoner i samarbejde med klinikerne, så DCD også omfattes af nøglepersonernes ansvarsområder.
- Sørge for løbende at kommunikere målrettet om DCD til nøglepersonerne.
- Udvikle differentieret undervisningsmateriale med det formål at understøtte nøglepersonernes arbejde med DCD.

5. Undervisning og kurser

DCO sikrer, at der er målrettede undervisningstilbud til læger og sygeplejersker. Grundkursus i organdonation er et kursus til personalet i intensivafdelingen, som de fleste i en intensivafdeling kan have gavn af, mens specialistkurser som f.eks. kommunikation med pårørende om organdonation (kommunikationskurset EDHEP) er mere relevant for de læger og sygeplejersker, som kan blive involveret i donationsforløb i afdelingen.

Ud over undervisning på kurser, kan undervisningen foregå i flere forskellige sammenhænge. Det kan eksempelvis være på afdelingskonferencer, afdelingsbesøg, temaaftener, temadage, staff-meetings, årsmøde for donationsansvarlige nøglepersoner, undervisning af personale under uddannelse i afdelingen og bedside undervisning.

DCO yder faglig støtte til at planlægge og gennemføre den lokale undervisning og andre formidlingstiltag på de hospitaler, som ønsker det.

DCO's ansatte underviser endvidere i organdonation på specialuddannelserne for Intensivsygeplejersker og anæstesisygeplejersker, for medicinstuderende på professionsportet etik og jura, Aarhus Universitet, samt på kurser i speciallægeuddannelserne.

For at understøtte denne undervisning, har DCO udviklet et omfattende undervisningsmateriale, som dækker hele donationsforløbet og herunder omsorgen for pårørende til afdøde donorer. Materialet ligger tilgængeligt på hjemmesiden www.organdonation.dk.

Nationale kurser 2022

Følgende nationale kurser tilbydes i 2022:

- 3 grundkurser om organdonation til personalet på intensivafdelingerne
- 1 grundkursus i organdonation for neurologer
- 1 grundkursus om donoroperationen for anæstesi og operationssygeplejersker
- 2 kommunikationskurser vedr. samtaler med pårørende om hjernedød og organdonation (EDHEP) for læger og sygeplejersker på intensivafdelinger samt læger på neurologiske afdelinger.

Herudover afholdes et pilotkommunikationskursus i samarbejde med ét af universitetshospitalerne, vedr. samtaler med pårørende om hjernedød og organdonation for læger og sygeplejersker, der har erfaring med organdonation og tidligere har deltaget på EDHEP. Kurset måtte udsættes i 2021 grundet manglende personaleressourcer i de deltagende afdelinger. Der er tale om et specialdesignet opfølgingskursus, hvor nogle af de udfordringer, der hyppigst ses i de konkrete forløb på intensivafdelingerne på det konkrete universitetshospital trænes i det kollegiale fælleskab, som også til daglig er ansvarlig for samtalerne.

Pilotkurset evalueres med henblik på en eventuel udbredelse til øvrige hospitaler som et supplement til DCO's øvrige kursustilbud

I 2022 undersøges endvidere behovet for forsat at tilbyde simulationskursus i behandling af den ustabile donor, som et nationalt kursus.

Udvikling og vedligeholdelse af undervisningsmaterialer

For yderligere at kvalificere de læger og sygeplejersker, som arbejder med organdonation, opdateres en del af de nuværende undervisningsmaterialer på organdonation.dk. og der suppleres med nye undervisningsfilm, som afspejler best practice for organdonation anno 2022. Formålet er

fortsat at tilbyde undervisningsmaterialer, som både kan anvendes som selvstudie, men også med lethed kan anvendes til undervisningsbrug i praksis.

Udviklingsopgaver i forbindelse med DCD

Læger og sygeplejersker som involveres i DCD, skal gennem undervisning og kompetenceudvikling klædes på til at varetage specialistopgaverne ved DCD, herunder de Nationale anbefalinger fra SST, de omsorgsmæssige og kommunikative specialistopgaver i forbindelse med DCD. Det har stor betydning, at personalet kan guide og samarbejde med udtagningsholdet om blandt andet, hvornår der kan indledes donationsforberedende indgreb under hensyntagen til, at de pårørende står i et afskedsforløb.

DCO vil løbende og når der er gjort tilstrækkelige erfaringer:

- Afdække og indsamle nationale erfaringer for undervisningsbehovet for DCD på universitetshospitalerne
- Understøtte det nationale arbejde med at implementere og udvikle DCD i Danmark, herunder at der etableres tværfaglige specialistteams på de hospitaler som indledningsvist er udset til at indføre DCD.
- På baggrund af evalueringer fra DCD forløb udvikle best practice på området.
- Udvikle og vedligeholde konkrete undervisningstilbud med tilhørende undervisningsmateriale til hospitalspersonale

6. Pårørendeområdet

Best practice for, hvordan personalet tager hånd om pårørende til afdøde organdonorer, mens de pårørende er på hospitalet, er beskrevet og fremgår af National Guideline for Organdonation. Efter de pårørende har forladt hospitalet, er der flere tilbud fra hospitalerne og fra DCO, herunder tilbud om en opfølgende samtale med den afdeling, hvor afdøde var organdonor, et pårørende forum på nettet og et tilbud om at deltage i en pårørendedag, hvor det er muligt at få informationer og komme i dialog med andre, som har været pårørende i et donationsforløb.

Herudover modtager de pårørende, der ønsker det, en skriftlig anerkendelse fra den relevante universitetshospitalsledelse af deres medvirken i donationsforløbet og oplysninger om, hvordan de efterfølgende kan få mere information om bl.a. den gavn, som de donerede organer har gjort for modtagerne.

Aktiviteter 2022

- Planlægning og afholdelse af pårørendedag for pårørende til afdøde organdonorer - samt opfølgning på dagen.
- Fortsat vedligeholdelse og udvikling af websiden "Pårørende forum" med fokus på yderligere at inddrage pårørendes egne erfaringer fra donationsforløb.

Udviklingsopgaver i forbindelse med DCD

Ved indførelsen af DCD i Danmark skal der være fokus på at sikre, at pårørende modtager omsorg af høj kvalitet i hele afskedsforløbet.

Der er behov for en koordineret indsats, der sikrer samme høje standard for pårørendeomsorgen i alle donationsforløb, uanset på hvilket hospital donationsforløbet foregår.

Der er behov for at udvikle og beskrive arbejdsgange, der sikrer at pårørende får mulighed for at være til stede, når døden indtræder. Under hensyntagen til både de pårørendes ønske og de forskellige procedurer, der er nødvendige i DCD forløb efter dødens konstatering, skal de pårørende kunne tilbydes at være sammen med deres familiemedlem. Yderligere skal der undersøges og beskrives muligheder for afskedsritualer i forbindelse med DCD.

Intet i donationsforløbet må komme som en overraskelse for de pårørende, hvilket sikres via grundig mundtlig og skriftlig information.

Centrets årlige pårørendedag tilpasses, så dagen også kan tilbydes pårørende fra DCD forløb.

DCO vil løbende og når der er gjort tilstrækkelige erfaringer:

- Afdække behovet for informationsmateriale til pårørende.
- Udarbejde informationsmateriale til pårørende, herunder formidlingsform.
- Udarbejde vejledninger for afskedsforløbet, og synliggøre muligheder for at ritualer/ceremonier kan gennemføres.
- Implementere og opdatere informationsmateriale og vejledninger i National Guideline og pjece for pårørende i samarbejde med SST.

7. Kommunikation om organdonation efter cirkulatorisk død

I forbindelse med, at donation efter cirkulatorisk død bliver praksis i Danmark, skal det sikres, at befolkningen bevarer deres positive indstilling til organdonation og har tillid til, at organdonation foregår ordentligt og med respekt.

Sundhedspersonalet på hospitalerne har en stor betydning i forhold til oplysning i befolkningen, da de i kraft af deres sundhedsfaglige virke får en rolle som uformelle eksperter – også selvom organdonation ikke nødvendigvis er deres fagområde. Derfor er det vigtigt, at sundhedspersonalet er tilstrækkeligt og differentieret informeret om organdonation både efter hjernedød og ved donation efter cirkulatorisk død.

Borgerrettet kommunikation

Donation efter cirkulatorisk død er en medicinsk-teknisk procedure og ikke et resultat af et nyt dødkriterie. Undersøgelser og tidligere erfaring viser, at det er meget forskelligt hvad den enkelte dansker ønsker af viden om de kliniske procedurer vedrørende organdonation. For nogle danskere er denne viden ikke en forudsætning for at tage stilling til organdonation. Samtidig er det meget svært at formidle bredt om de medicinsk-tekniske procedurer, man som lægmand ikke nødvendigvis har forudsætninger for at forholde sig til.

I kommunikationen om organdonation til befolkningen er det vigtigt, at den enkelte borger kan finde den information, som han eller hun ønsker.

Det skal være gennemsigtigt, hvad der foregår på hospitalerne, mens det samtidig skal være muligt for den enkelte selv at vælge den information, han eller hun ønsker.

Aktiviteter i 2022

- Gennemførelse af en national oplysningsindsats, der skal være med til at understøtte en offentlig debat om organdonation og DCD med fokus på at henvise borgerne til, hvor man kan få mere viden om organdonation på en nem og tilgængelig måde. Oplysningsindsatsen skal koordineres med eventuelle oplysningsindsatser fra Sundhedsstyrelsen.
- Fortsat afklaring af terminologi, retorik, vinkler og centrale budskaber med fokus på, at endnu flere, som ønsker det, får mulighed for at donere.
- Samarbejde med udvalget vedr. oplysning om organdonation, herunder patientforeninger, Sundhedsstyrelsen mv. i forhold til budskaber og terminologi.
- Udarbejde befolkningsrettet formidling til web og sociale medier.
- Fortsat opdatering og udvikling af informationsmaterialer, hjemmesider m.m. til også at omfatte DCD.
- Undervisning og opdatering af centrets netværk af frivillige, som oplyser om organdonation i befolkningen.

Kommunikation til og med hospitalerne

DCO har en væsentlig opgave i at formidle viden om organdonation til sundhedspersonalet på hospitalerne og basere denne vidensformidling på nyeste evidensgrundlag.

Sundhedspersonalets holdninger og viden spiller en rolle i forhold til, hvordan nye procedurer bliver modtaget i befolkningen og de er nøglen til at bevare tilliden til sundhedssystemet og de procedurer, der indgår i organdonation og transplantation. Målet for indsatsen i 2022 og frem er at sikre et tilstrækkeligt vidensniveau blandt sundhedspersonalet generelt med det formål at undgå fejlinformation om organdonation og DCD.

Aktiviteter i 2022

I forbindelse med at Sundhedsstyrelsen udsender de faglige anbefalinger til DCD gennemføres en selvstændig informationsindsats til hospitalspersonalet. Den selvstændige indsats kan bestå i at kommunikere direkte til målgruppen gennem relevante fagblade, platforme mm., så også den gruppe ved, hvor de kan hente relevant information om DCD.

8. Befolkningsrettet oplysning om organdonation

DCO deltager i den befolkningsrettede oplysningsindsats, og har etableret et nationalt udvalg med deltagelse af de relevante patientforeninger, Sundhedsstyrelsen, Sundhedsdatastyrelsen og Sundhed.dk.

Arbejdsgruppen arbejder efter et selvstændigt kommissorium, hvor udvalgets opgaver er beskrevet. Der afholdes min. 2 møder årligt.

Det overordnede mål med DCO's befolkningsrettede indsats er, at så mange danskere som muligt, tager stilling til organdonation på et oplyst grundlag. For at højne muligheden for, at oplysningsindsatsen fører til at flere danskere tager stilling, skal indsatsen i endnu højere grad have en effekt på de befolkningsgrupper, som endnu ikke har taget stilling pga. enten tvivl, manglende initiativ eller praktiske årsager.

En styrket indsats fra 2020-2022

Organdonationsområdet har i 2019 fået en ny målgruppe, da de 15-17-årige nu har mulighed for at tilkendegive deres holdning, og der sker en udvikling inden for organdonation og transplantation

med indførelse af donation efter cirkulatorisk død (DCD) i Danmark. Samtidig har digital formidling, der kombinerer information med grafik eller lyd og billede, en større og større præference og effekt blandt brugerne online. Alt dette danner baggrund for en styrket informationsindsats over for både befolkning og sundhedspersonale.

Indsatsområder i den styrkede indsats:

Tilpasning og udvikling af information online

DCO har siden 2020 udviklet platformen organdonor.dk. Der er fortsat fokus på arbejdet med formidling af donationsforløbet via animation, grafik og letforståelig information. Målet er at gøre organdonation forståeligt og tilgængeligt, at forholde sig til, for meget forskellige målgrupper og behov.

Aktiviteter i 2022

- Produktion af videoer om organdonation – også formidlet af andre end sundhedsprofessionelle. Implementeres på hjemmesider og også til brug på sociale medier.
- Produktion af visuel formidling af muligheden for DCD. Målet er at gøre organdonation lettere tilgængelig samt at imødekomme misforståelser og fejkommunikation. Her skal både tænkes i befolkningen som målgruppe og også sundhedsprofessionelle på hospitalerne, som ikke er direkte involveret i organdonation. Kommunikationen kordineres med Sundhedsstyrelsen.

Oplysning via undervisningsmaterialer til ungdomsuddannelserne

DCO udvikler undervisningsmaterialer om organdonation til de gymnasiale og erhvervsfaglige ungdomsuddannelser. Målet er, at unge danskere bliver rustet til at deltage i den offentlige samtale, selv kan tage stilling og tage den vigtige samtale med deres familie om organdonation.

Undervisningsmaterialet målrettet de gymnasiale uddannelser udgives primo '22. Herefter følger en bred indsats for at udbrede kendskabet til materialet blandt gymnasieundervisere.

Undervisningsmaterialet målrettet SOSU-uddannelserne færdigudvikles, afprøves og implementeres i samarbejde med flere SOSU-skoler. Ultimo '22 evalueres DCOs samlede indsats på ungdomsuddannelserne.

Aktiviteter i 2022

- Udgivelse af undervisningsmateriale om organdonation til de gymnasiale uddannelser (Hhx, Htx, Stx og HF). 10 fag er repræsenteret samt tværfagligt samarbejde.
- Promovering i gymnasieskolens faglige miljøer via webinars, oplæg i faglige foreninger, oplæg på gymnasier og deltagelse i pædagogiske konferencer.
- Undervisningsmateriale til SOSU-uddannelserne færdigudvikles, afprøves og implementeres.
- Evaluering af DCOs indsats for ungdomsuddannelserne v. ekstern evaluator.
- Dokumentation og plan for videre drift af materialeplatforme.

Øvrige oplysningsaktiviteter i 2022

- Planlægning og koordinering af Organdonationsdag 8. oktober 2022 herunder bygges videre på erfaringen fra 2021 med et selvstændigt og målrettet samarbejde mellem DCO og udvalgte kommuner om en styrket oplysningsindsats i forbindelse med organdonationsdagen.
- Understøttelse af de frivilliges informationsaktiviteter, som fx foredrag i foreninger, virksomheder og undervisningsmiljøer.
- Planlægning og deltagelse med netværket af frivillige i fx kommunernes sundhedsdage og lignende events.
- Planlægning og gennemførelse af undervisning og vidensdeling for de frivillige i DCO på et fælles nationalt møde og lokalt efter behov.

9. Aktiviteter i øvrigt

DCO deltager i det årlige møde i Nordisk Transplantationskomite, som består af repræsentanter fra de nordiske landes sundhedsmyndigheder og repræsentanter fra Scandiatransplant.

Herudover søges i videst mulig udstrækning, at DCO er repræsenteret på nationale og internationale møder, seminarer og konferencer med relevans for organdonation.

**Dansk Center
for Organdonation**

Palle Juul-Jensens Boulevard 82
8200 Aarhus N

+45 30922420
skejby.dco@rm.dk

For alle: Organdonor.dk
For fagfolk: Organdonation.dk